

Posudek rigorózní práce

Mgr. Hana Sklenářová

Profesní orientace žáků základní školy

Praha, FFUK 2011

Problematika volby střední školy/povolání se obvykle nejeví jako příliš atraktivní, přesto však má silný psychologický náboj. Na střední škole stráví jedinec tři až čtyři roky a následně v zaměstnání dalších cca 40 let. Pokud lépe porozumíme mechanismům, které ovlivňují studijní a pracovní zaměření jedince, máme šanci dát mu kvalitnější podněty k jeho vlastnímu rozhodování a zvýšit pravděpodobnost lepší kvality života.

Literárněpřehledová část zahrnuje relevantní kapitoly, ze kterých čerpá autorka podněty pro tvorbu hypotéz. Vzhledem k věku probandů zahrnuje jak části věnované teoriím profesní volby, tak i psychologickému rozboru zvláštností tohoto vývojového stadia. Tato část je zpracována adekvátně, autorka využívá bohatství odborné tuzemské i zahraniční literatury – je dobře, že se nebála využít starší tituly z doby, kdy sice ideologie výrazně vstupovala i do odborného hájebství, nicméně pod touto slupkou bylo řada cenných podnětů. Autorka se zcela nevypořádala se sekundárními citacemi – uvádí je v podobě odkazu na samostatný příspěvek autora v monografii nebo ve sborníku, tedy „in“ a nikoli „podle“, jak tomu má být v případě sekundárních citací. V dalších směrech je obsáhlá literatura uváděna bezchybně.

V empirické části pracuje mgr. Sklenářová se 175 probandy 9. ročníků základních škol v Plzni a zkoumá vztahy mezi proměnnými jako jsou prospěch, vzdělání rodičů, představy rodičů apod. na straně jedné a samotnou volbou střední školy. Design práce je odpovídající, rovněž zpracování dat. Velmi oceňuji obsáhlou diskusi.

K empirické části mám dvě dílčí připomínky.

1. Proměnná Prospěch je rozčleněna na tři kategorie: nadprůměr, průměr, podprůměr. Vzhledem k tomu, že není uvedeno, jak autorka dospěla právě k uvedenému rozdělení, musím se domnívat, že stanovila kategorie arbitrárně. Pak jsem přesvědčený, že měla zvolit jiné popisy skupin.
2. Mgr. Sklenářová nenáhodné rozložení výsledků vykládá jako doklad vlivu. Ani v jednom případě však toto tvrzení nevyplývá z výsledků, byť neodporuje zdravému odbornému rozumu.

Závěr:

Práce mgr. Sklenářové je zpracována na velmi dobré odborné i formální úrovni, zcela odpovídá požadavkům na rigorózní práci na FFUK v Praze. Jednoznačně doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby.

PhDr. Václav Mertin

22.10.2011